

Resultaten eerste veldbezoek vleermuisonderzoek De Koepel Vught

Aan: Dhr. van Steen, gemeente Vught **Van:** Croonen Adviseurs
Betreft: Resultaten eerste veldbezoek **Datum:** 17 november 2011
vleermuisonderzoek De Koepel
Vught

1 Aanleiding

In een quickscan van Croonen Adviseurs (2009) met betrekking tot het project De Koepel te Vught, is geconcludeerd dat een vleermuisonderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten. Op basis van deze conclusie heeft de opdrachtgever aan Croonen Adviseurs gevraagd een volledig vleermuisonderzoek uit te voeren. Hiertoe is door een vleermuisdeskundige een veldbezoek overdag uitgevoerd om te kijken naar (sporen van) mogelijke verblijfplaatsen. In deze notitie staan de bevindingen beschreven.

1.1 Vraagstelling

Om het project De Koepel in Vught te realiseren worden een aantal gebouwen gesloopt. Deze gebouwen worden gekenmerkt door één bouwlaag met bakstenen muren en langs de bovenzijde houten betimmering (zie figuur 1). Spouwmuurgaten zitten op enkele centimeters vanaf maaiveld. De vraag of er in deze gebouwen wel of geen vleermuizen kunnen zitten, beperkt zich tot de vraag of in of achter de houten betimmering vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben.

Figuur 1. Impressie te slopen gebouwen, met aan bovenzijde houten betimmering.

1.2 Eisen vleermuizen aan verblijfplaatsen

Vleermuizen in Nederland zijn grofweg in twee categorieën in te delen qua type verblijfplaats: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen.

Het kan bij verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen gaan om gebruik in de zomer ([kraam]verblijf), in de herfst (paarverblijf) en in de winter (winterverblijf). Afhankelijk van de soort, en afhankelijk van de microklimatologische eigenschappen van het betreffende gebouw, of de plaats in het gebouw waar de vleermuizen wonen, worden de gebouwen alleen in de winter, alleen in de zomer en/of herfst of in alle jaargetijden gebruikt. Bij door vleermuizen gebruikte gebouwen kan het in principe gaan om allerlei typen van gebouwen, van woonhuizen, kerken, kastelen, tot fabrieksgebouwen. Het gaat daarbij niet alleen om oude gebouwen. Gewone dwergvleermuizen bijvoorbeeld worden soms zelfs al gevonden in de spouwmuur van nieuwbouwhuizen waar het dak nog niet op ligt.

In sommige gevallen is het gebruik van een gebouw door vleermuizen duidelijk en relatief gemakkelijk waar te nemen, op andere momenten zijn er alleen sporen te vinden of lukt het helemaal niet de vleermuizen of hun sporen waar te nemen. Dat betekent dan echter nog niet dat ze er niet zijn. Doordat de vleermuizen gebouwen op een zeer diverse wijze gebruiken (verschillen tussen soorten en verschillen tussen gebruiksfuncties) is het niet in alle gevallen, en zeker niet zomaar op elk moment in het seizoen, gemakkelijk mogelijk om vleermuizen in gebouwen waar te nemen. Om vast te stellen, dan wel uit te sluiten of vleermuizen een bepaald gebouw gebruiken, en welke functie het gebouw voor vleermuizen vervult, moet er tijdens alle potentiële gebruiksfases worden onderzocht.

De te slopen gebouwen worden doorgaans slechts door een aantal vleermuissoorten gebruikt. Zij kruipen dan weg achter houten betimmering, in spleten en kieren in of aan het gebouw. Belangrijk hierbij is niet alleen de grootte en breedte van de spleten en kieren, maar ook de aanvliegroete en de mogelijkheid een spleet of kier in te kruipen via de buitenzijde. De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende gebouwbewonende vleermuissoort en tevens de minst kritische en kleinste soort in Nederland. Deze soort kan dan ook worden gebruikt om te toetsen of vleermuizen gebruik kunnen maken van de te slopen gebouwen in het plangebied.

1.3 Kans verblijfplaatsen plangebied

De gewone dwergvleermuis en andere vleermuissoorten kunnen in spleten en kieren weggkruipen vanaf een breedte van 15 mm breed. De aanvliegroete en de mogelijkheid om bij een spleet te kunnen landen om er in te kruipen, is erg belangrijk. Tijdens het veldbezoek overdag is geconstateerd dat er in de houten betimmering aan de bovenzijde van de te slopen gebouwen wel kieren aanwezig zijn, maar deze zijn allen slechts enkele millimeters breed (te smal voor vleermuizen). Daarnaast is de betimmering zelf glad afgewerkt, waardoor vleermuizen niet kunnen landen op de houten betimmering. Ook is het vlak beneden de houten betimmering voornamelijk voorzien van ramen,

waardoor vleermuizen niet kunnen landen onder de houten betimmering om er heen te kruipen. Daar waar er wel sprake is van landingsplekken (bakstenen muur) en vleermuizen mogelijk naar boven kunnen kruipen, sluit de houten betimmering goed aan op de muur waardoor er geen geschikte spleten of kieren aanwezig zijn waar vleermuizen naar binnen kunnen kruipen. Er zijn om deze reden geen geschikte spleten of kieren aanwezig die toegankelijk zijn voor vleermuizen in de te slopen gebouwen.

Figuur 2. Foto's te slopen gebouwen in het plangebied. Op de bovenste foto is goed te zien dat er wel kieren aanwezig zijn in de houten betimmering, maar dat deze zeer smal zijn en bovendien onbereikbaar voor vleermuizen door de strakke en gladde afwerking.

1.4 Conclusie

Tijdens het eerste veldbezoek overdag van het vleermuisonderzoek is door een vleermuisdeskundige gekeken naar de eisen van vleermuizen aan verblijfplaatsen en (sporen van) mogelijke verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen. Er is na het bezoek overdag reeds geconcludeerd dat er geen toegankelijke kieren of spleten aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats. Er is om deze reden geen noodzaak voor de verdere uitvoering van het nader vleermuisonderzoek.